

DE Banier

HAROLD
HOOGLANDER
NR. 2

BERT-JAN
RUISSEN
NR. 1

LOURENS
VAN BRUCHEM
NR. 3

- Thema: Europa tegenover de wereldmachten
- Bas Belder: Wegkijken van Iran is levensgevaarlijk
- Interview met Majoor Mark Brouwer

ontwerpbureau

**kwaliteit en
vakmanschap**
van ontwerp tot bouw

gooisch

interieur

kempisch

AA+ ontwerpbureau bv | Berkenwoude | Elspeet | Marinus Weijers | www.aa-plus.nl

*Een keuken van
goede huize*

SINDS 1935
HUISMAN
keukens | sanitair | doe het zelf

Voltastraat 1, Alblasserdam
078 69 32 541

WWW.HUISMANKEUKENS.NL

Geef acht!

Geef acht en wees niet achteloos als het gaat om wat er gebeurt op het schaakbord van de wereld. De pionnen worden verzet, ook al hebben we soms niet door welke hand ze een duwtje geeft (p. 12/24). De lopers lopen soms voorspelbare en dan weer onvoorspelbare routes (p. 18).

INHOUD

Interview Mark Brouwer 21

Meditatie	5
Haags nieuwsoverzicht	6
Binnenhof	7
Thema Wereldmachten	8
Voorzitter	12
50 jaar WI-SGP	13
SGP-jongerendag	15
Varia	16
Campagneagenda	17
Geschiedenis EU	18
Ruissen: migratie	19
Interview Brouwer	21
Belder: dreiging Iran	24
Lourens van Bruchem	26
Rechtsstaat in gevaar?	29
Doornenkroon	31

Op het houten bord lijkt dat nog wel binnen onze greep en ons begrip te liggen, maar als het gaat over het wereldtoneel lijkt dat erg ongrijpbaar.

HET SCHILD

Gelukkig staat er iemand boven, aldus Psalm 33: "De HEEERE schouwt uit den hemel en ziet alle mensenkinderen. Hij ziet uit Zijn vaste woonplaats op alle inwoners der aarde." Even verder gaat het dan ook over een koning en een paard. "Een koning wordt niet behouden door een groot heir." En "het paard feilt ter overwinning". Daarom kan de dichter sowieso een stil en gerust leven leiden als hij zegt: "Onze ziel verbeidt den HEEERE: Hij is onze Hulp en ons Schild." Hopelijk is dat ook voor SGP-leden de geruststellende wetenschap. Wie er dan ook aan het roer zit op politiek gebied (p. 7).

DE MAJOOR

In deze *Banier* krijgen we echter nog meer Bijbelse lessen mee, want in het interview met majoor Mark Brouwer (p. 21) krijgt de gelijkenis van de tien maagden ook een toepassing voor de landelijke en Europese politiek. Wat betekent het eigenlijk om goed voorbereid te zijn? En waarop eigenlijk?

DE LANS

Zoals u wellicht gezien hebt, verschijnt de SGP aan dit front door een lans te breken voor de (defensie-)industrie (p. 6). Europese samenwerking kan soms blijkbaar ook voorafgegaan worden door Europese concurrentie, om niet te zeggen 'een steek onder water'.

HET SCHAAKBORD

Terugkomend op het schaakbord: Richard Donk, buitenlandredacteur bij het *RD*, schetst in grote lijnen de situatie op de geopolitieke kaart (p. 8). Ook uit zijn artikel blijkt dat veiligheid meer dan ooit een prangende kwestie is.

DE KROON

Passend bij het kerkelijk jaar wordt *De Banier* toch ook weer afgesloten met een Koning. Aan Hem is 'geen gedaante of heerlijkheid' als we er oppervlakkig naar kijken. Hij draagt een allesbehalve aantrekkelijke doornenkroon. Maar, "in Zijn vernedering ligt Zijn hoogheid, in Zijn schande Zijn eer". Sla acht op de doornenkroon. ◀

SJON VAN DER REE DOOLAARD

eindredacteur

Nieuws en achtergronden in Bijbels perspectief

RD Zaterdag en de hele week
digitaal toegang
4 weken voor 1,99

Scan mij

rd.nl/Banier

rd
reformatisch
dagblad

> Mantelzorgwoningen

> Prefab woningbouw

> Recreatiewoningen

> Timmerwerk

Wekerom | info@dambouw.com | www.dambouw.com

DE PATER
SLOOPWERKEN

ASBEST
SLOOP
BODEM

we do as**best**
as we can

055 506 14 02
depatersloopwerken.nl

- “De HEERE regeert, Hij is met hoogheid bekleed; de HEERE is bekleed met sterkte, Hij heeft Zich omgord. Ook is de wereld bevestigd, zij zal niet wankelen.”

Psalm 93:1

De Heere regeert...

Er gebeuren in onze wereld ingrijpende dingen. We denken aan Oekraïne en Gaza. Ook andere delen van de wereld moeten we niet vergeten. In Congo houden terreurgroepen huis en vallen er dagelijks vele slachtoffers. We horen er echter niet zoveel van. Kennelijk vinden de media dat minder belangrijk. Het gaat echter wel om mensen die een ziel hebben.

De onrust in de wereld kan ons bang maken. Er zijn verschrikkelijke machten waarin we de hand van de duivel kunnen waarnemen. Als we alleen op het aardse zien dan zouden we er moedeloos van worden. Maar let op de woorden van God. In de oude Psalmen werd reeds gezongen van Gods grootheid en goedheid. De Heere regeert. Nee, dat betekent niet dat we alles in deze wereld kunnen begrijpen. We weten echter wel dat God Zijn doel zal bereiken.

GODS WELBEHAGEN

Reeds eeuwenlang gaat Gods welbehagen voorspoedig voort. Hij verlost Israël uit Egypte. Hij bracht Zijn volk terug uit de ballingschap en God de Vader zond Zijn Zoon naar deze bezoedelde wereld. Op Golgotha werd de overwinning op de machten behaald. De kop van satan werd vermorzeld. De Heere Jezus heeft alle macht in de hemel en op de aarde. Jezus is Heere. En Hem zal alle tong belijden. Hij is de Middelaar en allen die door het geloof met Hem verenigd zijn, die worden zeker thuisgehaald. Weet toch dat Koning Jezus nooit één van Zijn beloften on vervuld zal laten. Weet dat Hij gekomen is in de wereld om het verlorene te zoeken. En daar waar Hij komt, brengt Hij ook alles mee.

Dat is persoonlijk een diepe troost voor allen die Hem liefhebben. Dat is ook het antwoord op alle noden van onze tijd.

DS. W. VIJSCHER
Amersfoort

DE KERK KOMT THUIS

Uiteraard moet een regering goede maatregelen nemen. Politieke leiders zijn verantwoordelijk voor hun daden. Maar dat neemt niet weg dat deze wereld en alles wat er plaatsvindt, ligt onder het bestuur van Gods Zoon. Hij bepaalt de geschiedenis en de uitkomst is zeker. De kerk komt thuis. Er komt naar Zijn belofte een nieuwe hemel en een nieuwe aarde. En hoe het dan verder moet? Ach, *regem habemus*: wij hebben een Koning. En die eeuwige Koning zal nooit zonder onderdanen zijn.

Ook vandaag bouwt Hij Zijn kerk. En als de laatste gekochte met Zijn bloed is binnengehaald, dan zal het einde zijn. Een heerlijk einde voor allen die Hem vrezen. Een schrikkelijk einde voor allen die Hem verwerpen. Maar de Heere regeert. Dat is vastheid in een tijd van veel rumoer. ◀

“WAAR HIJ KOMT, BRENGT
HIJ OOK ALLES MEE”

Lentekriebels

Terwijl veel ouders in Nederland serieuze zorgen hebben over het lesmateriaal van stichting Rutgers over seksualiteit, probeert D66 alle vormen van kritiek hierop weg te zetten als 'extreem'. Diederik van Dijk gaat niet mee in deze framing. "Doe deze zorgen niet af als extreem, maar neem ze serieus," reageert hij in het debat richting D66-Kamerlid Marijke Synhaeve. ◀

EXTREEM

Natuurherstelwet

Naast SGP-Europarlementariër Bert-Jan Ruissen heeft ook de Tweede Kamerfractie van de SGP tegen de Natuurherstelwet* gestemd. André Flach vreest een stikstofcrisis 2.0 als deze wet in de EU wordt doorgevoerd en hoopt dat de wet desnoods na de Europese verkiezingen van 6 juni weer wordt teruggedraaid. ◀

**Natuurherstelwet: deze wet verplicht EU-lidstaten om herstelmaatregelen uit te voeren op minstens 20 procent van het land- en zeegebied tegen 2030 en in alle ecosystemen die herstel nodig hebben tegen 2050.*

Moeder? MOEDER!

Door een alerte actie van de SGP kon ternauwernood voorkomen worden dat het woord 'moeder' uit de wet verdween. In een zogeheten verzamelwet stond het voorstel om 'moeder' te vervangen door het genderneutrale woord 'ouder'. Wie er precies verantwoor-

delijk is voor deze poging om zo'n belangrijk en betekenisvol begrip heimelijk weg te moffelen, is nog niet opgehelderd. Volgens André Flach, die hier met succes aandacht voor vroeg, is het laatste woord er nog niet over gezegd. ◀

Hamasleuzen

Meer dan 45 minuten lang scandeerden pro-Palestijnse activisten Hamasleuzen door de ontvangsthal van de Tweede Kamer. Tot grote verontwaardiging van SGP-Kamerlid André Flach, die zich naar de plaats delict had begeven. Hoewel er meer dan twee keer zoveel agenten aanwezig waren dan activisten, greep de politie maar niet in. Reden genoeg voor SGP'er Diederik van Dijk om vervolgens een punt van orde te maken in de plenaire zaal. Hij riep het bestuur van de Tweede Kamer ter verantwoording met

de volgende vragen: hoe heeft dit kunnen gebeuren? Waarom duurde ingrijpen zo lang? En hoe gaan we herhaling voorkomen? ◀

SGP
YouTube

Onderzeeërs

De megaorder voor de bouw van nieuwe onderzeeboten dreigt naar de Fransen te gaan. Onze eigen Nederlandse maritieme maakindustrie heeft dan het nakijken. SGP-voorman Chris Stoffer reageerde verbolgen. "De SGP wil hier héél snel een debat over."

De banen en de strategische kennis met betrekking tot de bouw van onderzeeërs zijn enorm belangrijk voor Nederland. Dit geef je niet weg aan fel lobbyende Fransen. Het kabinet heeft een heldere taak: voor Nederland opkomen." Stoffer kreeg de handen op elkaar voor een extra Tweede Kamerdebat hierover. ◀

DOOR CHRIS STOFFER
PARTIJLEIDER SGP

AANSCHUIVEN BIJ DE FORMATIE

'Er wordt veelvuldig geflirt met de SGP.' U zult vast denken: wat is dat nu weer? Maakt u zich geen zorgen. Het kwam voorbij in de media, in relatie tot de formatie.

Geregeld krijg ik de suggestie of het advies om aan te sluiten bij de formatie, om zo een centrumrechtse coalitie mogelijk te maken. Ook worden we wel genoemd door partijen die bezig zijn met de formatie.

Misschien vraagt u zich ook wel af waarom de SGP daar niet actiever op inzet. Er zou inderdaad veel te zeggen zijn voor SGP-deelname aan een kabinet. We zijn de oudste nog aanwezige partij in het parlement. We zijn een partij met een consistente lijn. We zijn constructief. We hebben vele deskundige politici en bestuurders in onze achterban. En toch is ons advies om de vier partijen PVV, BBB, NSC en VVD een coalitie te laten vormen. Het liefst een normale, degelijke meerderheidscoalitie. Maar als dat niet lukt een meer creatieve variant. Dat advies geven we niet voor niets.

WAT DE KIEZER BELANGRIJK VINDT

De kiezers hebben gesproken op 22 november vorig jaar. Ze hebben de

PVV groot gemaakt. Ze hebben NSC groot gemaakt. BBB heeft fors gewonnen. En de VVD heeft dan wel een fors aantal zetels verloren, maar is nog steeds de derde partij van het land. Zonder compleet te zijn, vragen die kiezers om oplossingen voor: het migratievraagstuk, voor het platteland, voor de problemen in de landbouw en visserij, voor het tekort aan woningen. En ze willen goed bestuur.

Voor de genoemde vraagstukken zouden de vier genoemde partijen, gegeven hun verkiezingsprogramma's en inzet in het verleden, op inhoud best met elkaar tot redelijke oplossingsrichtingen moeten kunnen komen. Toch is dat niet gemakkelijk. Het lijkt dat uitspraken uit het verleden en persoonlijke verhoudingen in de weg zitten. Nu kun je ook gemakkelijk zonder PVV en/of BBB een coalitie vormen. Dat wordt ook geregeld geopperd. Bijvoorbeeld GL/PvdA met NSC, D66 en de VVD. Los van het feit of die partijen met elkaar willen regeren, levert dat voor de thema's die

de kiezer belangrijk vindt eenzelfde patstelling op als we in het vorige kabinet zagen. De ideeën om tot oplossingen te komen liggen ver uit elkaar.

ONZE AANBEVELING

De SGP heeft de aanbeveling gegeven om met die eerste vier partijen aan een kabinet te werken. Vanwege de kiezer, maar ook omdat die partijen met oplossingen voor genoemde problemen zouden kunnen komen die dichter bij het verkiezingsprogramma van de SGP liggen.

Waarom dan toch niet aanschuiven? We zijn als SGP goed uit de verkiezingen gekomen. Maar we zijn nog steeds gering in zetelaantal. We maken getalsmatig niet het verschil. Aanschuiven betekent ook dat je al het kabinetsbeleid voor je rekening moet nemen. Als je getalsmatig dan niet het verschil maakt, kun je door anderen verantwoordelijk worden gehouden voor zaken die over onze grenzen gaan. Dat geeft voor ons en voor een kabinet weinig perspectief. ◀

Het schaakbord van de wereldmachten

INZICHT IN DE GEOPOLITIEKE WERELDKAART

RICHARD DONK

BUITENLANDREDACTEUR REFORMATORISCH DAGBLAD

**Oorlog in Oekraïne, chaos in het Midden-Oosten, polarisatie in de Verenigde Staten.
In welke richting beweegt het internationale krachtenveld en wat betekent dat voor Europa?
Een blik op het geopolitieke schaakbord..**

Vragen rond wereldwijde macht en dominantie hebben door de eeuwen heen de mensheid beziggehouden. Voor de meeste grote rijken gold de aloude stelregel: opgaan, blinken en verzinken. Dat geldt ook heden ten dage nog. En daarom is een overzicht van de internationale verhoudingen in het licht van de geschiedenis slechts een momentopname.

Desondanks laat een schare analisten met enige regelmaat hun licht schijnen over de ontwikkelingen op de geopolitieke kaart. En niet voor niets publiceert het Amerikaanse *Time Magazine* jaarlijks een lijst van

invloedrijkste personen. Want kennelijk willen we dat graag weten. En het bepaalt ook de manier waarop we ons als Nederland of Europese Unie tot dat krachtenveld moeten verhouden.

VERENIGDE STATEN

BRUTO BINNENLANDS PRODUCT (BBP)
\$ 25,5 biljoen

BBP PER HOOFD VAN DE BEVOLKING
\$ 76.399

BEVOLKING
333 miljoen

DE VERENIGDE STATEN

Het Amerikaanse mediabedrijf US News and World Report geeft jaarlijks een overzicht van de 25 machtigste landen ter wereld. Niet het einde van alle tegenspraak, maar wel inzichtgevend. Niet verrassend staan de Verenigde Staten nog altijd met afstand op nummer één. Amerika is de dominante wereldmacht en er is geen land dat die positie voorlopig serieus in gevaar brengt. Met een bruto nationaal product (bbp) van omgerekend zo'n 25 biljoen euro in 2023 blijven de VS de grootste economie ter wereld. Ter vergelijking: het bbp in de totale Eurozone bedroeg in die

periode ruim 15 biljoen euro. Amerika heeft echter wel met forse uitdagingen te maken, zowel intern als extern. De polarisatie in eigen land verdeelt de maatschappij tot op het bot. Variërend van de aloude partijpolitieke tegenstellingen tussen Republikeinen en Democraten, tot de groeiende onvrede over de enorme toestroom van migranten vanuit Latijns-Amerika en onenigheid over de internationale rol die de VS zouden moeten spelen. Op het wereldtoneel is de strategische invloed van de Verenigde Staten op diverse plaatsen tanende. Vooral in het Midden-Oosten, waar Rusland in een land als Syrië zijn militaire aanwezigheid fors heeft uitgebreid. En in de Pacificregio, rondom de Stille Oceaan, zien de Amerikanen de dreiging van China hand over hand toenemen.

CHINA**BRUTO BINNENLANDS PRODUCT (BBP)**

\$ 18 biljoen

BBP PER HOOFD VAN DE BEVOLKING

\$ 21.476

BEVOLKING

1,41 miljard

CHINA

Op de tweede plaats staat China, evenmin een grote verrassing. De Chinese economie maakte de afgelopen decennia een stormachtige groei door en ook voor het komende jaar verwacht de Volksrepubliek China weer een toename van zo'n 5 procent. Die bijna ongebreidelde groei is tegelijk een valkuil voor Peking, want daardoor neemt de kloof tussen rijk en arm toe en draagt het land enorm bij aan de wereldwijde milieuvervuiling.

RUSLAND**BRUTO BINNENLANDS PRODUCT (BBP)**

\$ 2,24 biljoen

BBP PER HOOFD VAN DE BEVOLKING

\$ 36.485

BEVOLKING

144 miljoen

RUSLAND

Rusland bezet de derde plek. Dat is opmerkelijk, gezien het internationale isolement waarin het land na de invasie van Oekraïne verkeert. Daardoor heeft Moskou niet alleen moeite met het exporteren van Russische goederen, maar is ook de inflatie met sprongen gestegen.

Desondanks blijft Rusland een wereldspeler van formaat. Het land is een van de permanente leden van de VN-Veiligheidsraad en beschikt over een omvangrijk kernwapenarsenaal. De enorme olie- en gasvoorraden zijn bovendien een belangrijk economisch machtsmiddel.

Nederland staat op plaats 25 in het rijtje van US News and World Report. Een aantal factoren draagt daaraan bij: Ons land herbergt het Internationaal Gerechtshof en het Internationaal Strafhof. Verder staat Nederland over het algemeen bekend als een loyale speler binnen zowel de Europese Unie als de NAVO.

ONVOORSPELBARE WERELDDORDE

Kleine verschuivingen daargelaten, zal deze rangorde de komende tijd niet ingrijpend wijzigen. Dat wil echter niet zeggen dat het wereldtoneel daarmee hetzelfde zal blijven. Dit in tegenstelling tot enkele decennia geleden, toen het internationale krachtenveld veel meer in evenwicht was. De wereldorde wordt niet alleen zwakker, maar ook steeds gewelddadiger en daarmee onvoorspelbaarder. De internationale gemeenschap beweegt zich naar een meer gefragmenteerd en multipolair verband. In een multipolaire wereldorde is er niet één dominante grootmacht, maar zijn er meerdere machtsblokken die allemaal ongeveer even machtig zijn. Dat is op zichzelf misschien niet zo erg, maar de traditionele grootmachten lijken mede daardoor minder goed in staat de internationale orde te bewaren, zoals dat in het verleden wel het geval was.

De voorbeelden spreken inmiddels voor zich. Het conflict tussen Israël en Hamas in de Gazastrook heeft zich inmiddels naar Libanon, Syrië, Irak en Jemen uitgebreid. En via regionale- en handelsbelangen is het verspreid naar een groot deel van de wereld. Niet alleen militair - bijvoorbeeld doordat Houthirebellen de internationale scheepvaart door de Rode Zee saboteren - maar ook maatschappelijk en diplomatiek, doordat regeringen en hun bevolking verdeeld zijn over sympathie voor de Palestijnen of steun aan Israël. Door dat alles heen speelt het dreigende gevaar van een nucleair Iran en de Iraanse steun aan gelijkgezinde bondgenoten in de regio, waardoor de situatie in het Midden-Oosten steeds explosiever wordt.

GAYKO
BETERE RAMEN EN DEUREN

Het beste kozijn voor uw huis

Je hebt houten kozijnen, kunststof kozijnen en GAYKO kozijnen. Deze laatste zijn ontwikkeld en gemaakt in Duitsland volgens de hoogste kwaliteitsnormen. Dankzij een uniek en gepatenteerd veiligheidssysteem zijn ze extreem inbraakwerend en duurzaam. Daarnaast besparen ze energie, hebben ze een hoge isolatiewaarde en zijn ze onderhoudsvriendelijk. Ervaar het zelf bij uw dichtstbijzijnde dealer.

*Made in
Germany*

ASCO

Mortiereboulevard 40
MIDDELBURG
0118 44 19 44
ascozeeland.nl

van **ESSEVELD**
SINDS 1991

Rijksstraatweg 233
ELST (RHENEN)
Dijnselburgerlaan 1-12
ZEIST
0318 47 21 14
esseveld.nl

van Ommeren
FINANCIEEL ADVIESBUREAU

Jullie hypotheek. Gewoon **goed** en **voordelig** geregeld.

- > Hypotheek voor starter, doorstromer of oversluiser
- > Woningverhuur hypotheek
- > Hypotheek voor ondernemer vanaf 1 jaar zelfstandig
- > Hypotheek zonder verzekering
- > Overwaarde hypotheek voor 60+

**Onafhankelijk
advies**

**Verantwoord
en voordelig**

**Deskundig
en oplossingsgericht**

klanten beoordelen ons
met een **9,4**

Hypotheeken | Verzekeringen | Financieringen

Erkend
Financieel
Adviseur

Albert Plesmanstraat 2 | 3772 MN Barneveld | Bel **0342 - 42 16 53** | **vanommeren-fa.nl**

"VEILIGHEID IS MEER DAN OOIT EEN PRANGENDE KWESTIE"

Hetzelfde geldt in nog sterkere mate voor de oorlog in Oekraïne, waarbij steeds meer landen betrokken raken en die zich letterlijk in de achtertuin van Europa afspeelt. De discussie over de levering van wapens aan Kyiv evolueerde van handwapens naar tanks en straaljagers. Inmiddels wordt zelfs het sturen van troepen op termijn niet uitgesloten. En ook verder weg zijn de potentiële brandhaarden gemakkelijk aan te wijzen. De dreiging van Noord-Korea, vooral richting Japan en Zuid-Korea, de Chinese aanspraken op Taiwan en het oprukkende jihadisme in Afrika – om maar enkele voorbeelden te noemen. En van een geheel andere aard: de uitkomst van de Amerikaanse presidentsverkiezingen in november 2024, die bepalend zal zijn voor de Amerikaanse rol in de wereld.

DUITSLAND

BRUTO BINNENLANDS PRODUCT (BBP)
\$ 4,07 biljoen

BBP PER HOOFD VAN DE BEVOLKING
\$ 63.150

BEVOLKING
84,1 miljoen

DE EU EN DE WERELD

Tot al die ontwikkelingen dient de Europese Unie zich te verhouden. De afgelopen twee jaar was dat soms heel direct, als er steunpakketten voor Oekraïne moesten worden goedgekeurd. Maar het moet ook in de vorm van bezinning op de nieuwe verhoudingen. Niet in het minst die met de Verenigde Staten, als daar mogelijk een wisseling van de wacht in het Witte Huis zal plaatshebben.

Toenemende instabiliteit lijkt daarbij de leidende factor voor de nabije en middellange toekomst. Met oorlogen aan de rand van Europa en de groeiende kans op escalatie, is veiligheid meer dan ooit een prangende kwestie. Dat vertaalt zich onder andere in forse noodzakelijke

investeringen in defensie, die een behoorlijke wissel op de economie trekken.

Ook daarbij zal bepalend zijn wie straks in Washington aan de touwtjes trekt. Donald Trump heeft al laten doorschemeren dat Amerikaanse militaire steun wat hem betreft niet meer vanzelfsprekend is voor NAVO-lidstaten die niet aan hun financiële verplichtingen voldoen.

Die onzekerheid weerspiegelt zich ook op diverse andere terreinen, die deels met veiligheid te maken hebben. Neem de energiecrisis en de onrust over de graanprijzen na de Russische invasie van Oekraïne. Maar ook de afhankelijkheid van Chinese producten en de uitdagingen die de wereldwijde klimaatverandering met zich meebrengt. Dat alles maakt dat de Europese Unie zich meer dan ooit op haar eigen rol in de wereld moet bezinnen. De Sociaal Economische Raad bracht onlangs een advies uit over de komende beleidsagenda van de Europese Unie voor de komende vijf jaar. Die zal worden opgesteld na de Europese verkiezingen van juni. "Nederland heeft een sterk Europa nodig. De snel veranderende wereldwijde balans van economische en politieke macht zet de Europese waarden onder druk. Samen kunnen de landen de concurrentie en veerkracht van de lidstaten, alsmede hun arbeids- en leefomstandigheden verbeteren", aldus het rapport.

Dat klinkt heel mooi, maar dat sterke Europa staat of valt wel met eensgezind optreden. Bovendien is het de vraag in hoeverre de EU in staat is zich daadwerkelijk minder afhankelijk van het buitenland te maken. De barsten in de Europese eenheid en het veranderende politieke landschap in de lidstaten zouden die eensgezindheid en strategische autonomie de komende tijd nog wel eens danig in de weg kunnen staan. ◀

Teken aan de wand

Soms gebeuren er dingen in de wereld die veelzeggend zijn, zoals de dood van Aleksej Navalny. Hij was een Russische dissident die openlijk de politiek van Poetin aanklaagde. Dat mag niet in het huidige Rusland.

De meesten gaan ervan uit dat hij een langzame marteldood in een goelagkamp nabij de Noordpool gestorven is. We weten dat hij veel aanhangers had, maar later hoor je meestal niet veel meer van hen. Angst om opgepakt te worden overheerst. Ik weet niet hoe het u vergaat, maar te midden van al het vaak schokkende nieuws, schrik je even, maar de sneltrein van het leven gaat weer door.

GOELAG

Toch is hier veel aan de hand. In 1969 schreef een andere Russische dissident Roy Medvedev een indrukwekkend boek: *Laat de geschiedenis oordelen*. Hij beschrijft nauwgezet de vele wandaden van Jozef Stalin in de jaren dertig van de vorige eeuw. Stalin dwong de bevolking van Rusland - overwegend boeren - hun land af te staan. Ze moesten in gemeenschappelijke boerderijen, kolchozen en sovchosen gaan werken, of in de industrie. De velen die zich tegen deze communistische politiek verzetten, werden met geweld opgepakt en gedeporteerd naar de strafkampen in de goelag. Hiermee wordt een keten van geïsoleerde werk/strafkampen in Siberië bedoeld. Vele miljoenen (!) mensen vonden hier de dood op een

verschrikkelijke manier. Misdaden, nota bene tegen zijn eigen volk! Je huivert als je dit alles leest.

“Het was een afrondend hoogtepunt!”

OPENHEID

Wij westerse mensen zijn door ons democratisch bestel al generaties gewend aan individuele vrijheid en de bijbehorende vrijheid van meningsuiting. We hoeven niet bang te zijn voor een geheime politie die ons afluistert, oppakt, martelt en deporteert naar gevangenissen en strafkampen. Maar dit lijkt nu wel weer de praktijk te zijn in het huidige Rusland. Tot in het buitenland laat Poetin mogelijke tegenstanders onder verdachte omstandigheden een plotselinge dood sterven. Als het moet zal hij niet terugschrikken om, net als Stalin, grote groepen mensen te deporteren. De Goelagkampen zijn er weer. Vandaar de angst bij de Russische bevolking om in verzet te komen. Een teken aan de wand. Wij kunnen dit moeilijk begrijpen en kunnen ons bijna niet voorstellen dat dit in een land kan gebeuren. Het is goed dit te beseffen en

te bidden om een verandering van het geestelijk klimaat binnen Rusland en in het hart van Poetin.

VERKIEZINGSCONGRES 10 FEBRUARI

Het was een mooie partijdag in Nijkerk. We hoorden veel positieve reacties. Het hoofdbestuur is dankbaar voor de bijna unanieme steun voor het verkiezingsprogramma voor de Europese verkiezingen op 6 juni van dit jaar D.V. Twee derde van de 36 amendementen konden we overnemen. Dat zegt veel over de inhoudelijke kennis en inbreng van onze leden! De mondelinge toelichtingen, ook bij de amendementen die het niet haalden, leidden in ieder geval tot nog eens nadere bezinning bij de programmacommissie en het hoofdbestuur. Dank daarvoor.

Het afscheid van Kees van der Staaij en Roelof Bisschop in partijverband was ook een bijzonder moment. Er waren wederzijds waarderende woorden en vele handen werden geschud. Voor hen beiden voelde het als een afrondend hoogtepunt! Je merkt bij dit soort gebeurtenissen de SGP-verbondenheid. Daar moeten we dankbaar voor zijn! ◀

D. VAN MEEUWEN
Partijvoorzitter

“Stel je verstand ten dienste van de SGP”

Op de dag dat deze Banier verschijnt, bestaat het Wetenschappelijk Instituut voor de SGP (WI) exact 50 jaar. Op 21 maart 1974 was onder andere de heer A.K. van der Staaij (81) betrokken bij de oprichting van het WI. In de jaren daarna was hij ook bestuurslid. In het WI-tijdschrift *Zicht* verschijnt in april een uitgebreid interview met hem over deze periode en het waarom van een WI. Hier alvast een voorproefje...

DOOR AARNOUT VAN GELDER & JAN SCHIPPERS

DE OPRICHTING

Toen binnen de SGP nagedacht werd over de vraag of er een wetenschappelijk instituut opgericht moest worden, was niet iedereen enthousiast: “Sommigen vonden de redenering in de vraag al verwerpelijk. De SGP heeft als basis Gods Woord. Dat willen we in de politiek naar voren brengen, dus wat voegt wetenschap daaraan toe? ‘Je moet door God geleerd worden’, zeiden anderen, ook tegen mij. Ik weet nog goed wat ik daarop heb gezegd: Gods Woord heeft het nooit voor domheid opgenomen. Kijk ook naar de kerkgeschiedenis: Luther, Calvijn en Comrie, dat waren echt geen domme, maar geleerde mensen. Het gaat erom dat je je verstand ten dienste stelt van de doelstellingen van de SGP.”

WERKWIJZE

Over de werkwijze van het WI en de SGP: “Het is niet eenvoudig om op grond van Gods Woord te bepalen wat de juiste visie is op een maatschappelijk of politiek vraagstuk. Vanuit het beginselprogramma van de SGP heb je een basis waarop je het gesprek met elkaar kunt aangaan. De verschillen van mening kun je het beste op een open manier met elkaar bespreken. Je hoeft het ook niet helemaal met elkaar eens te worden op alle punten. Geef ruimte aan elkaar, zou ik zeggen. Onderling vertrouwen is wel van belang, anders is de verbinding snel ver te zoeken.

Sommige mensen hebben stellige opvattingen en vinden iemand die gaat studeren bij voorbaat al niet beginselvast. Zo iemand wordt voor een lichte broeder gehouden. Niet óver elkaar praten dus, maar mét elkaar in gesprek zijn. Wanneer de persoonlijke verhoudingen goed zijn, kun je een meningsverschil best van elkaar verdragen.”

GA GOED MET ELKAAR OM

“Als je sterk overtuigd bent van je eigen gelijk, kun je de opvattingen van anderen heel fel gaan bestrijden. De vechthouding van sommigen in eigen kring vind ik soms beschamend. Je kunt soms beter een discussie of een meningsverschil hebben met mensen van buiten de kerkelijke kring dan erbinnen. Als je de vrede niet kunt bewaren met elkaar,

geeft dat ook een zeer negatieve uitstraling naar buiten. Uiteraard mag vrede niet ten koste van de waarheid gaan. Maar wanneer de discussie gaat over zaken waarover de meningen in de partij altijd al uiteenlopend waren, is verdraagzaamheid geboden. Ik vind het nodig om dat te benadrukken, want we hebben juist in deze tijd elkaar zo hard nodig.”

PS: Alle geïnteresseerden zijn hartelijk welkom op het jubileumcongres dat het WI op 20 april hoopt te houden. Zie daarvoor de advertentie op de achterkant van deze Banier. ◀

DOE MEE MET ONZE WINACTIE!

Maak ons jubileum ook voor uzelf extra feestelijk! Er zijn mooie prijzen te winnen, zoals een **DINERBON VAN € 50,-**

- Niet alles hoeft, maar met meerdere acties maakt u natuurlijk meer kans!
- Sluit u aan en volg **@WISGP** op Instagram, X of WI-SGP op LinkedIn
- Plaats een foto of bericht op deze sociale media met **#WISGP50JAAR**
- Word **DONATEUR** en maak kans op een heerlijke jubileumtaart!

Techno West Services

Heftrucks • Verreikers • Terminaltrekkers • Hoogwerkers

**VERKOOP
VERHUUR
ONDERHOUD**

Weihoek 6 | 4416 PX Kruiningen
0113 312 186 | verkoop@technowestservices.nl

www.technowestservices.nl

Ga met het RD op reis

Gevarieerd
programma

Berlijn-Polen en Auschwitz

Thema: Tweede Wereldoorlog

Datum: D.V. 1 t/m 6 juli 2024

Excursies:

- Berlijn: Museum Berlijn BunkerStory (opkomst nationaalsocialisme en bunker Hitler)
- Vernietigingskamp Auschwitz
- Krakau rondleiding met gids door de Joodse wijk
- Zoutmijnen en wandeling in het Reuzengebergte

Prijzen:

RD-abonnees betalen
€ 1049,- p.p. Niet-abonnees
betalen € 1099,- p.p.
Toeslag eenpersoonskamer
€ 225,-.

Harz en Luther

Thema: (kerk)historie en natuur

Datum: D.V. 2 t/m 6 september 2024

Excursies:

- De Wartburg en Lutherstad Wittenberg
- Rit met historische stoomtrein naar hoogste berg van de Harz
- Natuurrondrit met bus: stuwdam, Noorse Staafkerk en 64 meter hoge Romkerhaller waterval
- Historische stadjes Goslar en Wernigerode

Prijzen

RD-abonnees € 859,- p.p.,
niet-abonnees € 899,- p.p.
Toeslag eenpersoonskamer
€ 95,-.

Informatie:

Reisleider voor beide reizen is Dick van Meeuwen. Aanmelden **Polen vóór 1 april** en voor de **Harz vóór 1 juni** via beleefnontmoet.rd.nl. Via de site kunt u de reisprogramma's downloaden of bel 055 – 53 90 498.

rd reformatorisch
dagblad

SGP- JONGEREN DAG 2024

sgp > jongeren

ZATERDAG 13 APRIL

EUROPA DE BAAS?!

BEATRIX THEATER
UTRECHT

SPREKERS

WOPKE
HOEKSTRA

BERT-JAN
RUISSEN

ALEXANDER
BAKKER

MELD JE AAN!

EN MAAK KANS OP
EEN INTERRAILTICKET
T.W.V. €240,- !

interrail
eurail

Stemmen vanuit het buitenland

Goed nieuws voor Nederlanders in het buitenland! Voor de komende verkiezingen kan er ook vanuit het buitenland gestemd worden. Kent u mensen die daarvoor in aanmerking komen? Zo ja, geef hun een seintje, zodat zij zich kunnen registreren. Dat hoeft slechts eenmalig voor alle verkiezingen tegelijk.

Mogen we op uw steun rekenen om geen stem verloren te laten gaan?
Aanmelden kan via **de QR-code**.

Let op: dit kan uiterlijk tot en met 25 april.

Van de redactie

Een nieuwe editie van *De Banier* staat gepland om te verschijnen op donderdag 25 april. De kopijdatum daarvoor is 8 april. De daaropvolgende uitgave staat gepland voor donderdag 30 mei.

NB: voor alle in dit blad genoemde data en verwijzingen naar de toekomst geldt: 'Deo volente'.

BEELDVERANTWOORDDING

Pagina 1 (personen), 27: beeld door Cees van der Wal Fotografie
Pagina 24: beeld door J. de Haas, website uitgeverij Atlas Contact
Pagina 6: beeld door Skyproductions
Pagina 21: Beeld Hanno de Vries

Misschien komt er nog een enkele regel bij n.a.v. de proefdruk.

De redactie heeft geprobeerd de rechten van het beeldmateriaal zo veel mogelijk te regelen. Als u meent dat uw materiaal onterecht is gebruikt, verzoeken wij u om contact met ons op te nemen via debanier@sgp.nl.

SGP

DEO VOLENTE 1 JUNI

SAVE THE DATE

Op zaterdag 1 juni zijn er door het hele land ontzettend leuke evenementen van de SGP. Houd deze datum alvast vrij in uw agenda!

[SGP.nl/agenda](https://sgp.nl/agenda)

AGENDA

DINSDAG 26 MAART

Openbare ledenvergadering Putten / verkiezingsbijeenkomst EP

Bert-Jan Ruissen
20.00 uur | Putten, De Aker

DONDERDAG 4 APRIL

Gezamenlijke avond Amersfoort, Baarn-Eemnes-Soest, Leusden en Nijkerk-Hoevelaken

Bert-Jan Ruissen
20.00 uur | Amersfoort, Utrechtseweg 228-230, geb. kapel Hoornbeeck College

DONDERDAG 11 APRIL

Tijdrede Scherpenisse

Ds. G. Pater
19.30 uur | Scherpenisse, geb. GG

MAANDAG 22 APRIL

"De toekomst start... thuis" Studiedag gezinsbeleid

Hélène Selderhuis
15.30 uur | [Gezinsplatform.nl/studiemiddag](https://gezinsplatform.nl/studiemiddag)

WOENSDAG 24 APRIL

Tijdrede Altena

Ds. A.A. Egas
19.30 uur | Werkendam, Binnengriend 27, geb. CGK

WOENSDAG 24 APRIL

Tijdrede Elburg – Doornspijk

Ds. G.W.S. Mulder
19.30 uur | Doornspijk, geb. HHG

Europese verkiezingen 2024

SGP OP CAMPAGNE

De SGP gaat op campagne bij u langs.
Verschillende bijeenkomsten zijn zowel fysiek als online te volgen.

VRIJDAG 22 MAART

Studio Brussel

Abortus
@YouTube

MAANDAG 15 APRIL

Borssele

Harold Hooglander (nr.2)

VRIJDAG 19 APRIL

Studio Brussel

Israël
@YouTube

DINSDAG 30 APRIL

Groningen

Bert-Jan Ruissen (nr.1)
(middag en avond)

WOENSDAG 1 MEI

Friesland

ochtend

DONDERDAG 2 MEI

Zeeland

Family Event
Middelburg (avond)

VRIJDAG 3 MEI

Vrij, Onverveerd!

Päivi Räsänen
Bert-Jan Ruissen (nr. 1)
Chris Stoffer
20.00 uur |
Gouda, Achter de Kerk 2,
Sint-Janskerk

VRIJDAG 10 MEI

Huizen

Debatavond

ZATERDAG 11 MEI

Ede

Verkiezingsmiddag

MAANDAG 13 MEI

Woudenberg / Renswoude /
Scherpenzeel

DONDERDAG 16 MEI

Lijsttrekkersdebat

Bert-Jan Ruissen (nr. 1)
Hilversum

VRIJDAG 17 MEI

Congres over

Europese thema's
Gouda, geb. Driestar
educatief

ZATERDAG 18 MEI

Familiedag bij Open Doors

Bert-Jan Ruissen (nr. 1)
(ochtend)
Gelderland

ZATERDAG 18 MEI

Ledenbijeenkomst + concert
Bert-Jan Ruissen (nr. 1)
(middag/avond)
Overijssel, Kampen

WOENSDAG 22 MEI

Verkiezingsbijeenkomst

Bert-Jan Ruissen (nr. 1)
Utrecht

DINSDAG 28 MEI

Dordrecht

Bert-Jan Ruissen (nr. 1)
Avond

WOENSDAG 29 MEI

Hoeksche Waard

Bert-Jan Ruissen (nr. 1)
Avond

SGP.NL/AGENDA

Actuele informatie en precieze gegevens over de campagne staan op onze website.

WEBSHOP.SGP.NL

Ons assortiment is aangevuld met nieuwe vlaggen (ook geschikt voor schepen) en bouwhekspandoeken. Bekijk webshop.sgp.nl of stuur ons een bericht.

VRIJWILLIGERS GEVRAAGD

Zelf meedoen en bijdragen aan de campagne? Een (verborgen) talent inzetten? Stuur een bericht aan verkiezingen@sgp.nl

U kunt de SGP ook steunen door voor ons te bidden. Hartelijk dank voor uw steun!

Groot, groter, grootst

De geschiedenis van de EU

De Franse minister Robert Schuman lanceerde een opzienbarend idee op 9 mei 1950. In die tijd was de verdediging van de eigen grenzen erg belangrijk. Maar Schuman opperde: laten we elkaars grenzen openen voor economische samenwerking, zelfs voor cruciale grondstoffen als kolen en staal. Vrede door handel en welvaart!

DOOR KEES BOS

VOORLICHTER SGP-EUROFRACTIE

Steeds meer landen zagen hier de voordelen van in. Van kolen en staal ging het naar landbouw, visserij en zelfs naar politiek. Meer lidstaten sloten zich aan, tot wel 28 in 2013.

Samenwerken was niet meer genoeg: integreren en centraliseren werd het doel. Landen leverden hun vetorechten in op bijna alle onderwerpen. En lieten het Europees Parlement meebeslissen over veel zaken. De kosten stijgen jaar na jaar, vooral aan subsidies voor armere lidstaten. Het EU-jaarbudget van 160-180 miljard euro is niet meer genoeg. De EU besloot 800 miljard euro te lenen in 2020, dit jaar nog 50 miljard voor Oekraïne en meer leningen staan op stapel.

VAN IDEETJE TOT SUPERSTAAT?

Waar eindigt het ideetje van Schuman? Dat is niet vastgelegd.

Nog negen landen kloppen op de EU-deur, waaronder Oekraïne, Moldavië en Georgië. Lidstaten zouden nog meer vetorechten moeten inleveren en nog meer bevoegdheden moeten overdragen, zoals zorg en ethische onderwerpen, vinden pro-Europeanen. Voor de extra uitgaven wil Brussel eigen belastingen heffen.

Maar veel burgers vinden het zo wel genoeg, blijkt uit peilingen voor de Europese verkiezingen.

De SGP vindt steeds meer medestanders: tijd om de EU af te remmen! ◀

VAN 6 NAAR 27 LANDEN

1958: 6 landen

Nederland, België, Luxemburg, Duitsland, Frankrijk, Italië

1973: 9 landen

+ Denemarken, Ierland, Verenigd Koninkrijk (VK)

1981: 10 landen

+ Griekenland

1986: 12 landen

+ Portugal, Spanje

1995: 15 landen

+ Finland, Zweden, Oostenrijk

2004: 25 landen

+ Polen, Hongarije, Tsjechië, Slowakije, Slovenië, Estland, Letland, Litouwen, Cyprus, Malta

2007: 27 landen

+ Bulgarije, Roemenië

2013: 28 landen

+ Kroatië

2020: 27 landen

- VK

MEER LEZEN?

Het begon in 1952 met het 'Verdrag van Parijs'. Landen beginnen een Europese Gemeenschap van Kolen en Staal (EGKS). Maar in de loop der jaren is er steeds meer toegewerkt naar een politieke unie met veel bevoegdheden.

Meer informatie:

european-union.europa.eu

"VEEL
BURGERS
VINDEN
HET ZO
WEL
GENOEG."

"Europa moet effectiever"

Bert-Jan Ruissen over migratie

We staan aan de vooravond van een nieuw Europees Asiel- en Migratiepact. Een pakket aan maatregelen waarmee de EU de migratiestroom richting Europa wil indammen. Europarlementslid Bert-Jan Ruissen blikt vooruit.

DOOR HÉLÈNE SELDERHUIS

MEDEWERKER SGP-EUROFRACTIE

HET VERKIEZINGSPROGRAMMA VAN DE SGP IS POSITIEF OVER DIT PACT, TOCH?

"Inderdaad, het is hard nodig dat Europa effectiever te werk gaat en de instroom van vluchtelingen en migranten beperkt. Het pact biedt daarvoor goede aanknopingspunten. Daarbij moeten we wel voor ogen houden dat het gaat over mensen, niet over aantallen. Jaarlijks sterven er duizend migranten op zee onderweg naar Europa, dat is verschrikkelijk. Wat mij betreft moeten de lidstaten en de EU ook zorgen voor ruimhartige ontwikkelingssamenwerking, met middelen en kennis. De SGP wil ook graag meer opvang in de regio voor hen die vluchten. Er moeten afspraken komen met landen voor deze opvang en over de aanpak van mensensmokkelaars."

ZIJN ONTWIKKELINGS-SAMENWERKING EN ZULKE AFSPRAKEN ONDERDEEL VAN HET ASIEL- EN MIGRATIEPACT?

"Ze zijn wel een onderdeel, maar zeer beperkt. Het nieuwe pact draait vooral om het beheersen van de instroom en het vlotter laten verlopen van de terugkeer van asielzoekers uit veilige landen. Daarnaast trekt het de wetgeving in alle EU-landen meer gelijk. Het kan zo maar zijn dat in Nederland een asielprocedure veel langer duurt dan in Letland. En er zijn ook landen, denk aan Italië en Griekenland, die veel meer vluchtelingen opvangen.

Van andere lidstaten wordt verwacht dat ze hen daarbij helpen. Ook daarover zijn in dit pact afspraken gemaakt."

HET KLINT ALSOF ER GROTE VERANDERINGEN PLAATSVINDEN?

"Papier is wel geduldig. In 2026 zou het pact zijn werk moeten gaan doen. Hoe het in de praktijk uitpakt is een tweede. En Nederland kan zelf in de tussentijd ook al veel doen om de problemen op te lossen. Dan denk ik bijvoorbeeld aan het terugsturen van uitgeprocedeerde asielzoekers. Of het aanscherpen van regels over gezinshereniging. Nederland wijkt daar af van de Europese Unie: ook samenwoners en kinderen tot 25 jaar mogen nareizen voor gezinshereniging. Met de huidige propvolle opvanglocaties, zou Nederland daar nu scherper op moeten zijn."

MAAR HAD DIT AKKOORD DAN NIET EERDER GESLOTEN KUNNEN WORDEN? NU IS DE EU TOCH BEST LAAT?

"Zeker, dit voorstel stamt uit 2016. Dus bij de invoering zijn we 10 jaar verder. Dat had veel eerder gekund. Maar nu de Europese verkiezingen in zicht zijn, willen de sociaaldemocraten en christendemocraten eindelijk pas bewegen. Ze moeten wel, want er wordt, net als in Nederland, een politieke ruk naar rechts verwacht." ◀

In Studio Brussel ging het gesprek tussen Hélène en Bert-Jan onlangs over migratie.

"NEDERLAND KAN ZELF IN DE
TUSSENTIJD OOK AL VEEL DOEN
OM DE MIGRATIEPROBLEMEN
OP TE LOSSEN."

DE ARCHITECT DIE LUISTERT.

We ontwerpen plannen, oplossingen en nieuwe perspectieven voor uw opgave. Om deze te laten voldoen aan de wensen van u, als opdrachtgever, moeten uw wensen onze gedachten worden. Dat doen we door te luisteren. Luisteren naar uw wens, luisteren naar uw bedrijfsproces, luisteren naar u als opdrachtgever.

De Stichting Gemoedsbezwaarden tegen Verzekeringen heeft als doel individuele en collectieve voorlichting geven aan en belangenbehartiging van gemoedsbezwaarden tegen verzekeringen.

Voor € 10,00 per kalenderjaar bent u donateur van de stichting en steunt u haar werk. U krijgt dan de door de stichting opgestelde praktische en principiële brochures gratis toegezonden. Ook ontvangt u enkele keren per jaar een nieuwsbrief met daarin actuele informatie.

Telefonische vragen en donateuraanmelding tijdens kantooruren:
0488 - 44 91 54, of via e-mail:
voorlichting@gemoedsbezwaarden.nl

ALL ABOUT POTATOES

Voorgekookt

Voorgebakken

Vers
verpakt

Akkerseweg 13b, 5321 HG Hedel, T +31 (0)73 599 20 93, E info@quiks.nl

OORLOG VANUIT onze ooghoeken

**EEN INTERVIEW MET MARK BROUWER,
MAJOR BIJ DE MARINIERS EN NR. 5
OP DE KANDIDATENLIJST VOOR DE
EUROPESE VERKIEZINGEN.**

"Vandaag denk ik aan het moment dat de oorlog uitbrak in Europa. Ik wist dat de wereld zou veranderen. Oorlog in Oekraïne; een strijd die ook onze vrijheid bedreigt. Waardoor mijn kinderen een oorlog zien in hun ooghoeken, na meer dan 75 jaar vrijheid. Zo duur bevochten door ons en onze bondgenoten. Juist daarom moeten we niet tegenover elkaar staan, maar naast elkaar. Zoals wij, militairen, schouder aan schouder, vechten en staan voor onze vrijheid."

DOOR SJON VAN DER REE DOOLAARD

Het land is in afwachting van de twee minuten stilte. Velen kijken op 4 mei 2023 naar de uitzending vanaf de Dam. Even daarvoor klinkt deze toespraak in de Nieuwe Kerk te Amsterdam. Mark Brouwer, majoor bij de Mariniers, heeft minder dan tachtig woorden nodig om de urgentie van dat moment te schetsen. Een klein orkest ondersteunt gevoelvol die urgentie van vrijheid en kwetsbaarheid aan de ene kant en bereidheid en verantwoordelijkheid nemen aan de andere kant.

In aanloop naar de verkiezingen spreken we met Mark Brouwer. Dat is omdat defensie, veiligheid en vrijheid heel belangrijke onderwerpen zijn. Ons verkiezingsprogramma zegt: "De Europese samenwerking heeft zonder twijfel bijgedragen aan vrede en stabiliteit in Europa." Maar, "de oorlog in Oekraïne drukt ons met de neus op het feit dat vrede geen vanzelfsprekendheid is. Het stelt ons voor nieuwe vragen over onze defensie en de rol van de Europese Unie in het wereldwijde politieke krachtenveld." Een derde aspect is Mark Brouwer zelf. Jarenlang vormde hij de achterhoede, de defensie op onze kandidatenlijst voor de Tweede Kamer. Maar, misschien omdat de aanval soms de beste verdediging is, staat hij nu (bijna) vooraan op de lijst voor de Europese verkiezingen. Een passende positie, want Marks kinderen - en dat geldt voor iedereen - 'zien een oorlog in hun ooghoeken'!

KNOKKEN

Op het moment dat ik hem spreek, is majoor Brouwer even een dag niet bij zijn manschappen in het veld. Dat hij daar vandaan komt, is duidelijk te zien aan het camouflagepatroon en het zongebruinde gezicht. "Als majoor ben ik de commandant van een eenheid van 100 tot 200 mariniers." (Soms door Mark ook 'discipelen' genoemd.) Ze zijn vijf weken in het veld op Curaçao, bezig met een schiettraining. "Binnen 48 uur moet ik met mijn manschappen klaar kunnen

staan om onze voornaamste taken uit te voeren. Dan moet je denken aan het verdedigen van het Nederlandse grondgebied, het beschermen van de NAVO-landen, het verlenen van bijstand bij bijvoorbeeld overstromingen. We moeten bereid zijn om te vechten in het hoogste geweldsspectrum. En nee, dat is geen romantisch verhaal dat we in mooie, fancy filmpjes kunnen verpakken. Het wordt beter vertaald door de heftige, maar realistische feiten uit de oorlogen die zich nu afspelen. Als commandant ga ik achter mijn manschappen aan de strijd in en moet ik voorwaarts. Ik kan niet zeggen dat ik het té gevaarlijk vind. Wij zijn de beroepsgroep die niet achteruit kan gaan als we het te gevaarlijk vinden. Dat komt omdat ik een eed heb afgelegd. Ik moet dienen. Ik mag ook dienen. Maar dat kan ook neerkomen op gewoon knokken."

"WE WENNEN
AAN DE DECADENTIE
VAN VREDE."

Zijn wij ons genoeg bewust van deze realiteit?

"Nee, we wennen aan de decadentie van vrede. Je hebt daarom - hoe hard het ook klinkt - af en toe een oorlog nodig om wakker te blijven. Mensen denken in onze tijd heel egocentrisch aan de korte termijn. Maar deze oorlog in Oekraïne is ook ónze oorlog."

ONDERZEEBOOT UIT HET SCHAP

Zie je dat kortetermijndenken ook in de politiek?

"Ja, helaas is dat al jaren het geval. Het is heel gemakkelijk om iets als defensie af te breken als je denkt het niet nodig te hebben. Maar je gaat niet even simpel naar de supermarkt en trekt een

pantserdivisie uit het rek, of je plukt een onderzeeboot uit het schap. Nee, we realiseren ons te weinig dat dit processen van jaren zijn. En daarmee zetten we veel op het spel. In landen als Finland en Zweden leeft dit veel meer. Maar ja, zij kennen hun buurman Rusland dan ook wat beter. Wat deze landen bijvoorbeeld ook hebben is een burgerbescherming. Ze denken op veiligheidsgebied vooruit op meer terreinen dan alleen defensie. Een fabriek die op het ene moment een machine produceert die niets met oorlog te maken heeft, moet klaar zijn om zich aan te passen op het creëren van wapentuig. Zo zijn er nog meer voorbeelden te noemen."

In hun podcast Veldheren zeggen Peter van Uhm en Mart de Kruif, beiden generaal buiten dienst, regelmatig dat de mens wel leert van de geschiedenis, maar dat de mensheid dat niet doet. Is dat een samenvatting van jouw pleidooi?

"Als ik hen goed begrijp wel. Als een mens eenmaal een conflict of oorlog heeft meegemaakt, zal hij er alles aan doen om dat voor hemzelf, voor zijn familie en zijn land te voorkomen. Maar als je het niet zelf hebt meegemaakt, heb je waarschijnlijk een heel verkeerd beeld van oorlog.

In Nederland (dat deel van de mensheid dat al jaren in vrijheid leeft) hebben we nog een lange weg te gaan om ons daar beter op voor te bereiden. Het gaat al om de mentaliteit waarbij het individu in het middelpunt staat. Dan ben je veel minder voorbereid op oorlog en verdediging. In landen waar het collectief centraal staat, is dat anders. Je komt op voor de groep waar je deel van uitmaakt."

Als wij als land er zo slecht op voorbereid zijn, is het dan tijd voor een Europees leger?

"Een Europees leger lost niets op. We hebben immers de NAVO al en we maken gebruik van *a single set of forces*. Dat wil zeggen dat het dan toch over

dezelfde militairen en dezelfde wapens zal gaan. Als de EU eraan gaat trekken en de NAVO ook, werkt dat elkaar juist tegen. De NAVO is een goed werkende structuur. Dat moet je niet overhoophalen. Bij de Europese Unie ontbreekt een gedegen veiligheids- en buitenland-beleid. Daardoor zijn we ook slecht op elkaar afgestemd en bestaan we uit losse fragmentjes. De NAVO is bezig om dat goed op elkaar af te stemmen. Daarom zou ik zeggen 'Europese samenwerking: ja, Europees superleger: nee'."

Wat is dan nu de Nederlandse opdracht?

"We moeten serieus onze bijdrage leveren."

Hebben we het dan over die '2%-norm van de NAVO', waarbij we een deel van ons nationaal kapitaal standaard reserveren voor defensie?

"Nou, die 2% is maar een getal. Je neemt pas écht verantwoordelijkheid als je kijkt naar wat er nodig is en dat je daar je budget op aanpast."

DWAZE MAAGDEN

Je was strategisch adviseur van de Nederlandse NAVO-admiraal Bauer. Hij zei onlangs dat we een 'samenlevingsaanpak moeten hebben die verder gaat dan alleen het militaire'. De verantwoordelijkheid om klaar te staan, ligt niet alleen bij de mensen in uniform.

"Ja, het is wel een beetje vreemd dat dit nu pas wat duidelijker naar buiten komt, want wij zeiden dit al vanaf het begin. Heel veel mensen geloven militairen niet. 'Oorlogshitsers' zijn het, die militairen de oorlog in willen trekken. Maar nee, wij zagen dit al maanden voorafgaand aan de oorlog aankomen. In september 2021 kon ik je dit ook vertellen: kijk niet weg, neem je verantwoordelijkheid, wees voorbereid."

Wat is dat concreet?

"Als het goed is heeft iedereen maatregelen genomen voor als het tegenzit. De stroom zal in de toekomst

vaker kunnen gaan uitvallen. Flessen water in huis is geen overbodige luxe. Zelf heb ik ook een stroomaggregaat. En nee, we hoeven heus niet allemaal schuilkelders te gaan bouwen, maar de

"BINNEN 48 UUR
STA IK KLAAR OP DE
LAADKLEP VAN DE
HERCULES."

les van de wijze en dwaze maagden geldt ook in dit geval. Wij vinden het logisch om dijken te bouwen tegen het water. Zo logisch moet het ook zijn om een leger op te bouwen tegen andere dreigingen."

Heeft dat ook een consequentie voor 6 juni, de verkiezingsdag?

"Jazeker! Het allerbelangrijkst is dat het SGP-geluid in Europa gehoord moet blijven. Voor sommige mensen lijkt de Europese Unie een onbegaanbaar terrein, maar dat is wat mij betreft een gepasseerd station. We zitten erin en nu moeten we onze invloed behouden. Het is het waard om een stap naar voren te zetten. Bert-Jan doet daar goed werk."

KLAAR OP DE LAADKLEP

Bij de mariniers noemen ze Mark Brouwer een 'politiek dier', maar zelf schiet hij in de lach als ik hem als (kandidaat-)politicus neerzet. Maar spijt van deze plek op de kandidatenlijst heeft hij niet. Graag wil hij zich hiervoor inzetten. Maar als we het hebben over waarin zijn mentaliteit verschilt van die van de Europese politiek, is hij ook duidelijk: "Als militair wil je aanpakken. Zoals ik al zei, moet ik binnen 48 uur klaarstaan op de laadklep van de Hercules (het vliegtuig, *red.*), maar in Brussel nemen ze pas na 48 uur de telefoon op."

Heeft Brouwer ook nog een advies voor de SGP'ers (behalve om te gaan stemmen)?

"Dit jaar is het 80 jaar sinds D-day. Sommigen gaan helemaal naar Auschwitz. Dat is goed, maar ga in elk geval eens naar een militaire begraafplaats. Loop langs de stenen. Na hoeveel grafstenen daalt het besef in...?"

KOSTBAARSTE MINUTEN

Juist daarom omschrijft Mark Brouwer de twee minuten stilte op 4 mei als de 'kostbaarste minuten van het jaar'. "Kijk, je kunt het met allerlei toespraken en ideeën op zo'n dag oneens zijn, maar die twee minuten zijn van jezelf. Dan gaat het erom hoe jij nadenkt over vrijheid en het herdenken van de strijd die daarvoor nodig kan zijn. Vrijheid kun je breed definiëren, maar voor mij (als militair) is het de afwezigheid van conflicten en oorlogen. In mijn toespraak op 4 mei denk ik dan ook als vader en echtgenoot aan de situatie waarin we leven."

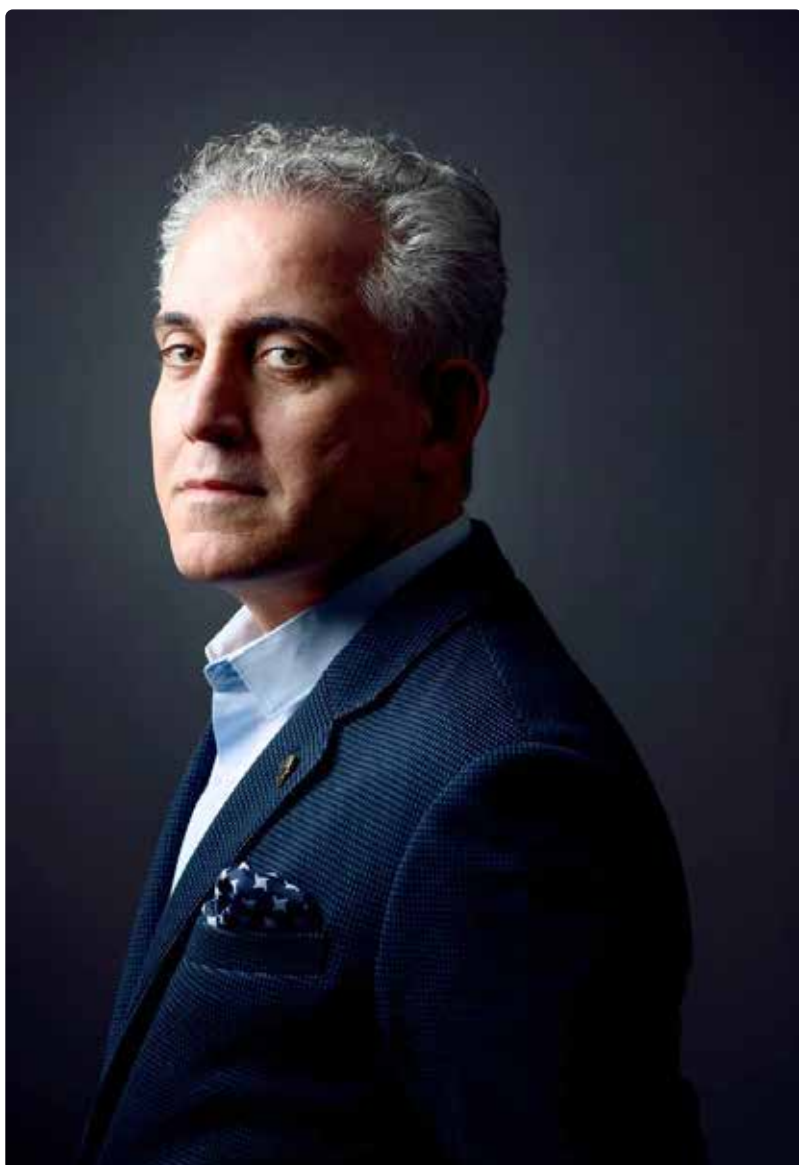
Op 6 juni 1944 was het dus D-day. Door Gods besturing waren er bondgenoten die voor onze vrijheid opkwamen. Op 6 juni 2024, 80 jaar later, is het weer 'D-day'. Velen leggen het uit als *decision-day*, oftewel 'dag van de beslissing'. In de woorden van Mark Brouwer: "Juist daarom moeten we niet tegenover elkaar staan, maar naast elkaar. Zoals wij, militairen, schouder aan schouder, vechten en staan voor onze vrijheid." ◀

ISLAMITISCHE REPUBLIEK IRAN: dubbele bedreiging van Europese veiligheid

DOOR BAS BELDER

SGP-EUROPARLEMENTARIËR 1999-2019

Europese veiligheid, zowel intern als extern, zal zeker een centraal thema zijn bij de komende verkiezingen voor het Europees Parlement. In beide gevallen vormt de Islamitische Republiek Iran een acuut, zij het danig veronachtzaamd gevaar voor de EU.

Hoe ver en diep reikt de 'lange arm van de ayatollahs' (de hoge sjiiitische geestelijken) in ons continent? Wat betekent dat voor de Europese politiek? Denk aan plaatsing van de Islamitische Revolutionaire Garde (IRGC) op de Europese terreurlijst. Dezelfde Revolutionaire Garde - hét machtige militair-industrieel complex in Iran - staat in het Midden-Oosten voor een agressieve expansiepolitiek: ze streven naar uitbreiding van grondgebied of macht. Ook Europees grondgebied ligt onder het directe bereik van Teherans rakettenarsenaal. De Europese politiek van appeasement (verzoeningspolitiek) richting het ayatollahbewind is volstrekt bedrieglijk gebleken. Het heeft zijn islamitische ambities slechts hevig aangewakkerd. Hoog tijd voor Brussel derhalve om radicaal van koers te wisselen tegenover dit sjiiitische terreurregime. Die rationele veiligheidsoptie bespreken we met de Nederlands-Iraanse ervaringsdeskundige, auteur en cultureel antropoloog Keyvan Shahbazi. Hij kent de Iraanse president Ebrahim Raisi persoonlijk. Raisi was eertijds Shahbazi's folteraar... (Lees daarvoor de spannende, indringende autobiografische roman *De Amerikaan van Karadj* van Shahbazi's hand.)

Deelt u de stellingname van de Amerikaans-Iraanse journaliste Masih Alinejad: "Een dictatuur als de Islamitische Republiek is als een virus. Wanneer je het niet bestrijdt, infecteert het de gehele wereld."?

Shahbazi: "Zeer zeker. Sommige virussen zijn minder gevaarlijk dan andere. Hier hebben we het over een dodelijk virus. Er zijn al twee Iraanse vluchtelingen in Nederland (2015 in Almere en 2017 in Den Haag)

doodgeschoten. Al is het nooit glashard bewezen, het vermoeden bestaat dat het via Ridouan Taghi is gegaan. De IRGC zit via Hezbollah ook diep in de Zuid-Amerikaanse drugskartels via de Libanese migrantennetwerken in Latijns-Amerika. De cijfers spreken voor zich. In Brazilië wonen 6 tot 7 miljoen mensen met een Libanese achtergrond, in Argentinië meer dan 3 miljoen, Venezuela 1 miljoen, ..."

"HET IRAANSE REGIME IS DE GROOTSTE SPONSOR VAN TERREUR OP DEZE PLANEET."

Alinejad hekelde bij de recente veiligheidsconferentie in München de huichelachtigheid van de leiders van democratische landen die zeggen de oorlog in Oekraïne te willen beëindigen, maar daarbij met geen woord reppen over de vuile rol die Iran in deze oorlog speelt. De Islamitische Republiek is immers een van de belangrijkste bondgenoten van president Poetin. Teheran levert Moskou drones om onschuldige Oekraïners te doden. "Als de staatshoofden van de democratische landen de oorlog van Rusland werkelijk willen beëindigen, moeten zij ook een einde bereiden aan de Islamitische Republiek Iran", aldus Alinejad. Graag uw commentaar op deze scherpe kritiek op de Europese geopolitiek!

Shahbazi: "Ik heb hier weinig aan toe te voegen. Neem ook maar het voorbeeld van de Houthi's in Jemen. Ik heb al in 2017 in de *Volkskrant* gewaarschuwd dat het doel van de ayatollahs is om de scheepvaartroute via het Suezkanaal in handen te krijgen. We denken toch niet dat een groep berg-Arabieren, die rechtstreeks uit de Middeleeuwen lijkt te zijn gearriveerd, binnen twee jaar radarsystemen, ballistische raketten en

drones kan produceren? Waar komen die wapens vandaan? Wanneer stopt Europa met de andere kant op te kijken? Heeft werkelijk niemand in Brussel de les geleerd van onze eerdere omgang met Poetin en de Russische oligarchen?"

Bepaald niet minder kritisch tegenover de Duitse, maar evengoed Europese Midden-Oostenpolitiek, uit zich de Irankenner prof. dr. Stephan Grigat. Berlijn en Brussel moeten zijns inziens een radicaal andere koers tegenover Teheran inslaan, een ommekeer van 180 graden! De Islamitische Republiek en haar bondgenoten (Hezbollah, Hamas, Palestijnse Islamitische Jihad plus de pro-Iraanse militias in Irak, Syrië en Jemen) zijn dé vijanden van de vrede in de regio. De EU moet hen, evengoed uit eigenbelang, eindelijk het hoofd gaan bieden in plaats van de jammerlijk mislukte politiek van verzoening voort te zetten. Hoe kijkt u tegen het externe Iranbeleid van de EU aan?

Shahbazi: "Ik ben het met Stephan Grigat roerend eens. Begin met het sanctioneren van de IRGC. Zet deze grootste terroristische organisatie ter wereld op de Europese terreurlijst."

Zo'n radicale koersverlegging van de EU tegenover Iran impliceert ook, zo argumenteert Grigat, de staat Israël in elk opzicht te steunen bij de bestrijding van het Iraanse kamp dat er al decennia geen geheim van maakt de Joodse staat te willen vernietigen. Eventueel ook militair. Trekt u dezelfde lijn?

Shahbazi: "Zeer zeker. Het buitenlands beleid van de Islamitische Republiek Iran is vastgelegd in de grondwet die mede door ayatollah Khomeini (uitspr.: Chomeení) is ontworpen. In hoofdstuk 10, artikel 152 en 154 lezen we: 'Het buitenlandse beleid van de Islamitische Republiek Iran is gebaseerd op de afwijzing van elke vorm van overheersing en de acceptatie van overheersing, (...)', *het verdedigen van de rechten van alle moslims en het niet-binden aan de dominante machthebbers, (...)* "De Iraanse grondwet stelt verder: 'De Islamitische Republiek Iran

beschouwt menselijk geluk in de hele menselijke samenleving als haar doel en erkent het recht van alle mensen in de wereld op onafhankelijkheid, vrijheid en de rechtsstaat."

Daarom ondersteunt het land (...) de strijd om de rechten van de onderdrukten tegen de hoog-moedigen, waar /dan ook ter wereld.

"Ziehier de pr-versie van de steun aan terreurgroepen in Jemen, Afghanistan, Pakistan, de Filipijnen, Irak, Syrië. Libanon en nog tal van Afrikaanse landen. Het Iraanse regime is de grootste sponsor van terreur op deze planeet. Laat ik nog het volgende vertellen: Een van de lezers van een vorig artikel van mijn hand stuurde me een mail via mijn website. Een paar uur later kreeg hij een telefoontje van een nummer uit Iran, terwijl hij niets met dat land te maken heeft of te maken heeft gehad. Hij waarschuwde mij hierover. Ik reageerde door hem gerust te stellen dat deze twee gebeurtenissen niets met elkaar te maken hadden. Zijn reactie luidde daarentegen: 'Meneer, ik ben zelf technicus en ICT'er. Het kan. Wees ervan bewust dat ze veel dichterbij u zijn dan u zich realiseert.'"

Grigat gaat zelfs zo ver in zijn kritiek op de Duitse en Europese Iranpolitiek dat hij die medeverantwoordelijk acht voor de pogrom van Hamas op de Israëlische burgerbevolking (7 oktober 2023). Dankzij Europese handel en vrijgekomen 'atoom-miljarden' (nucleair akkoord 2015) financiert/faciliteert de Islamitische Republiek de terreur tegen Israël. Gaat Grigat hier soms te ver in zijn kritiek op Berlijn en Brussel?

Shahbazi: "Absoluut niet. Dat spoort helemaal met wat ik zojuist al heb gezegd." ◀

*Over de interviewer:
Bas Belder was in zijn hoedanigheid als Europarlementariër ook 'rapporteur Iran' voor het Europees parlement. Van 1984-1999 was hij ook buitenlandredacteur bij het RD.*

“Ik ben Europeaan, maar ik ben niet trots op Europa”

In aanloop naar de verkiezingen voor het Europees Parlement op 6 juni 2024 D.V. wil de SGP haar leden ook graag kennis laten maken met de kandidaten van de lijst. Nu kunnen we daar Banieren mee vullen – wat we niet gaan doen – maar de lijsttop moet toch wel lukken. Daarom gaan we in dit maartnummer nader kennismaken met onze nummer drie: Lourens van Bruchem.

DOOR SJON VAN DER REE DOOLAARD

“WIJ
GUNNEN
AGRARIËRS
EN VISSERS
DUIDELIJK-
HEID.”

Als iemand zich een voorstelling probeert te maken van een politicus op de lijst voor het Europees parlement, kom je al snel op een politicus die veel reist en regelmatig in het buitenland te vinden is. Op die manier kom je namelijk ook aan buitenlandervaring. In Lourens van Bruchem hebben we zo'n soort politicus wel gevonden. Dat is al snel te horen als hij zichzelf heeft voorgesteld. Maar we beginnen dicht bij huis.

WIE IS ONZE NUMMER DRIE?

“Ik ben Lourens van Bruchem. Samen met mijn vrouw Marja en nog twee van onze vier kinderen wonen we in Tricht, een dorp in West Betuwe. Na mijn studies (techniek en bedrijfskunde) heb ik in de energie-advieswereld gewerkt. Daarna stapte ik over naar een bedrijf dat grote

machines ontwikkelde voor de olie- en gaswinning. In 2009 zijn we gestart met een bedrijf dat wereldwijd innovatieve technologieën levert aan bedrijven die services verlenen binnen de olie- en gaswereld. Dit is allemaal zeer internationaal en daardoor reis ik (te) veel. Onze producten gaan tot tien kilometer diepte in gas- en oliebronnen. Met onze technieken kunnen onze klanten efficiënter en schoner hun werkzaamheden uitvoeren.

DAT IS DUS WERK WAT DICHTER BIJ DE KERN KOMT. DAT SLUIT GOED AAN OP DE NAAM VAN HET VERKIEZINGSPROGRAMMA ‘TERUG NAAR DE KERN’. MAAR DE BELANGEN BIJ BEDRIJVEN STAAN SOMS TOCH BEST VER AF VAN OVERHEDEN. HOE

IS HET DAN GESTELD MET DE BETROKKENHEID OP DE MENSEN?

“De afgelopen drie jaar heb ik ook een aantal projecten voor Woord & Daad mogen leiden in West-Afrika. Een aantal projecten rondom het geschikt maken van vele hectaren grond voor landbouw door onder andere irrigatie, betere meststoffen en zaden. Keuzen die mensen maken in die landen zijn uiteraard ook afhankelijk van de omstandigheden.”

KUN JE DAARVAN EEN VOORBEELD GEVEN?

“Als je nu een tekort aan eten hebt, wacht je niet met de verkoop van bijvoorbeeld je uien, omdat je geld nodig hebt. Maar hierdoor bewaar je de uien niet voor enkele maanden, ondanks dat je weet dat

de opbrengst dan drie keer zo hoog zou zijn. Het duurt echt jaren voordat een andere aanpak indaalt bij velen in West-Afrika. Ik ben wel onder de indruk van de werklust daar. Daarnaast heb ik het project 'Benkadi' geleid. Dit is gefinancierd door het ministerie van Buitenlandse Zaken. Het is opgezet om minderheidsgroepen een politieke stem te geven in Benin, Burkina Faso, Ivoorkust en Mali. Zeer boeiend om met professionals in het Zuiden samen te werken."

HOE ONTSTOND DE BETROKKENHEID OP DE SGP?

"Vanaf mijn jonge jaren hoorde de SGP erbij. Mijn vader was secretaris van de kiesvereniging in Liesveld. Dat heb ik op 19-jarige leeftijd van hem overgenomen. Ik heb intens genoten van de SGP-studievereniging in Alblasserdam. Na ons huwelijk zijn wij in Bodegraven gaan wonen. Al snel maakte ik deel uit van de schaduwfractie daar. Eind vorige eeuw verhuisden we naar Geldermalsen. Daar gebeurde hetzelfde: al snel werd ik lid van de schaduwfractie. Vanaf 2006 maak ik deel uit van de gemeenteraad van Geldermalsen. Vanaf 2012 als fractievoorzitter. Na een boeiend fusieproces van drie gemeenten ben ik nu fractievoorzitter van onze fractie in West Betuwe. Sinds maart 2023 ben ik ook lid van de Provinciale Staten van Gelderland."

HOE IS HET OM VOLKSVERTEGENWOORDIGER VOOR DE SGP TE ZIJN?

"Het is een mooie taak om het SGP-geluid te mogen laten horen in de gemeenteraad en de Provinciale Staten. Het is ook een verantwoordelijke taak. Heel vaak zijn de onderwerpen praktisch. Dan is het een voortdurend zoeken om ook iets van de Heere in het openbaar te kunnen zeggen. Dat weegt."

WAT IS DE MOTIVATIE OM OP DEZE KANDIDATENLIJST TE STAAN?

"Mijn motivatie is om Bert-Jan en het gehele team zoveel mogelijk te helpen. Ik geniet van de ledenbijeenkomsten en de campagne-activiteiten. Juist omdat we nu

alles als SGP alleen doen, wil ik graag helpen zoveel mogelijk stemmen te vergaren voor Bert-Jan. Het komt erop aan! Ik vind het mijn verantwoordelijkheid om dit te doen, zodat ons geluid ook na juni in het EP gehoord zal blijven. We doen dit met de vraag in ons hart of God wil helpen en het ook wil zegenen."

EN STEL, JE ZOU DE KANS ERVOOR KRIJGEN, WAT ZOU JE ALS EERST WILLEN VERANDEREN IN DE EU?

"Graag zou ik willen teruggaan naar één vergaderlocatie, dus Straatsburg schrappen. Daarnaast pleit ik ervoor om de EU-begroting te beperken!"

STAAT ER EEN ECHTE EUROPEAAN OP NUMMER DRIE?

"Ik ben Europeaan, maar ik ben niet trots op Europa. Onze lidstaten moeten te veel luisteren naar Brussel. Wij vinden soevereiniteit zeer belangrijk. De EU moet terug naar de kern en snel ook."

WAT VINDT STATENLID VAN BRUCHEM VAN ONZE REGIONALE OMGANG MET DE WOLF?

"Voor de wolf is er geen ruimte in Gelderland. Actief beheer(s)en van de populatie is volgens ons vanaf het begin nodig geweest. Actief uitroeien van de wolf is zeker geen doel op zich, maar het nadrukkelijk beperken van de risico's voor dier en mens moet het uitgangspunt zijn."

EEN ANDER AANGELEGEN ONDERWERP: MIGRATIE. HOE KIJKT WEST-BETUWNAAR VAN BRUCHEM DAAR TEGENAAN?

"In onze fruitgemeente West Betuwe kunnen we niet zonder arbeidsmigranten. Wij hebben daarom ook de plicht om de praktische zaken goed te regelen. Wij vinden het zeer belangrijk dat deze groep geen extra druk geeft op onze woningmarkt. Een delicaat onderwerp. Als SGP stimuleren we de beschikbaarheid van nette woongelegenheid voor de arbeidsmigrant bij de fruittelers zelf. Daar hebben we veel mooie voorbeelden van in onze gemeente."

HOE ZOU JE MENSEN WILLEN OPROEVEN OM ECHT NAAR DE STEMBUS TE GAAN VOOR HET EUROPEES PARLEMENT?

"Het is zo belangrijk dat wij ons Bijbelse geluid ook na juni kunnen laten horen in Europa, met Bert-Jan Ruissen. Denk aan de aandacht voor het leven, aan de aandacht voor Israël! We moeten ons geluid laten horen om het migratiepact aan te scherpen. Samenwerking binnen de Europese Unie is noodzakelijk om grip te krijgen op migratie. Ook moeten we het belang van onze voedselproductie blijven benadrukken in Brussel. Wij, hier in onze mooie rivierdelta, met onze vruchtbare grond, moeten vierkant achter onze agrariërs staan. Innovatie moeten we stimuleren. Wij gunnen agrariërs en vissers duidelijkheid. Dus, reële regels die voor vele jaren gelden. Helderheid en realisme!"

Stem SGP, zodat ons geluid ook de komende jaren mag blijven klinken." ◀

met
aandacht
gemaakt

WIM VAN WOLFSWINKEL

*Bezoek onze
showroom voor
inspiratie en
advies.*

Barneveld • 0342 42 34 04 • elkekastopmaat.nl

Als het erom spant...

Soms komt het erop aan. Je staat voor een beslissing met impact op je bedrijf. Dan is het een prettig idee dat we er voor je zijn. Natuurlijk, als accountantskantoor geven we je ook maandelijks inzicht in cijfers. We zorgen voor je jaarrekening, rapportages en aangiften. Maar je leert ons pas écht kennen als het erom spant...

www.vanharberden.nl

Veenendaal | Ridderkerk

VAN HARBERDEN Prettig idee.

Op zoek naar een **architect?**

Maak kennis met Architectenbureau **BORN** BV BNA!

Een veelzijdig bureau dat oplossingsgericht denkt en werkt. Goed luisteren naar de wensen van onze opdrachtgevers en het respecteren van de financiële kaders is voor ons vanzelfsprekend. Onze passie is om alle wensen op een creatieve en aansprekende wijze te vertalen in realiteit. Tot op detailniveau! We hebben veel ervaring met onder meer kerkbouw, scholenbouw, woningbouw, utiliteitsbouw en de zorgsector. En mogen werken aan inspirerende projecten in heel Nederland.

0187-482466 | info@bornarchitecten.nl
www.bornarchitecten.nl

Actualiteiten en ontwikkelingen in politiek en samenleving door
Menno de Bruyne, voorlichter Tweede Kamerfractie SGP

Rechtsstaat in gevaar?

Een van de onderwerpen waar het tijdens de kabinetsformatie over gaat, is de rechtsstaat. Dat thema is geagendeerd door (linkse en linksachtige) partijen die de PVV verafschuwen. “Want de PVV wil dingen die op gespannen voet staan met de bestaande wetten en regels, inclusief de Grondwet.” Dat dat laatste het geval is, is niet te ontkennen. Maar of dat nou rechtvaardigt om het zware geschut van de rechtsstaat in stelling te brengen?

De huidige tekst van de Grondwet is het resultaat van ruim 200 jaar schrijven en herschrijven. Ook andere partijen dan de PVV doen voorstellen om bestaande wetten te wijzigen, ook onderdelen van de Grondwet. De SGP ook.

Bijvoorbeeld het ‘heilige’ artikel 1. Het gelijkheidsbeginsel is een goede zaak, maar de interpretatie is discutabel. Links wil af van artikel 23 over de vrijheid van onderwijs. Als links de

rechtsstaat in stelling brengt tegen de PVV, is dat puur politiek opportunisme.

OPENBAAR MINISTERIE

Iemand die recht van spreken heeft over dit onderwerp is de baas van het Openbaar Ministerie, Rinus Otte. Hij is bij uitstek de bewaker van de rechtstaat. In *Elsevier Weekblad (EW)* kreeg hij vragen over de PVV en de rechtstaat.

Zijn antwoord: “In Nederland heeft de rechtstaat twee pijlers. De eerste is de rechtseenheid en de rechtsgelijkheid. Dat voor soortgelijke zaken, verdachten en omstandigheden in Dordrecht niet een andere berechting is dan in Groningen. De tweede pijler is die van de tegenspraak. Dat is heel belangrijk voor onze organisatie. Of het nu in een rechtszaal is of in het parlement. Als die tegenspraak maar plaatsvindt in een democratisch discours, dan zit het goed. (...) Tegen Wilders zijn twee strafprocessen gevoerd. Maar dat deformeert en defameert nog steeds niet zijn partij.”

NIET OPKLOPPEN

Een lezenswaardige bijdrage over dit zelfde thema stond ook in het RD. Een van onze jongeren, de Leidse politicoloog Maarten van Nieuw-Amerongen, schreef in zijn column:

“Geert Corstens, voormalig president van de Hoge Raad, begint er zijn boek ‘Onze rechtsstaat: strijdbaar en weerbaarder’ mee: ‘We moeten het

begrip rechtsstaat niet opkloppen. Als je in een begrip veel zaken stopt, verliest het zijn kracht.’ Corstens waarschuwt voor de neiging om alles wat in de samenleving verkeerd gaat te scharen onder de noemer van verval van de rechtsstaat. Deze reflex maakt het begrip zwakker. Als één van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur in een specifieke casus in het gedrang lijkt te komen, wankelt daarmee de democratische rechtsstaat als zodanig nog niet. Ook ‘rechts’ maakt zich schuldig aan deze overdrijving. Minister Yesilgöz stelde na bedreigingen vanuit de onderwereld zonder voorbehoud dat onze rechtsstaat „op omvallen staat” en dat bij legalisering van bepaalde harddrugs (hoe onverstandig ook) ‘onze manier van leven’ op het spel zou staan. Zulke superlatieven ondermijnen op zichzelf legitieme zorgen. Net zoals de rechtsgang van maatschappelijke organisaties niet op de helling gaat als de regering onderzoek doet naar nadere eisen aan de representativiteit van organisaties, zoals een

Kamermeerderheid op initiatief van de SGP voorstelde.

Je kunt je toch niet aan de indruk onttrekken dat links Nederland maar moeilijk kan wennen aan de nieuwe politieke verhoudingen. De NRC (16-2) kwam nog met een achtergrondartikel over de verwarring die onder met name jonge ambtenaren heerst. ‘Wat moeten ze doen als ze opeens totaal ander beleid moeten uitvoeren, beleid dat misschien ingaat tegen de democratische rechtsstaat en hun eigen diepste overtuigingen?’ (...)

Politiek noch ambtenarij is weggelegd voor bange mensen. De democratische rechtsstaat veronderstelt naast rechtsstatelijke waarborgen ook een democratisch ethos, dat vraagt dat je neerlegt bij democratische besluitvorming die niet overeenkomt met jouw morele overtuigingen. Verongelijkheid of paniek hierover doet vermoeden dat juist deze groep de afgelopen decennia al behoorlijk op zijn wenken bediend is.” ◀

DIKKENBERG STAALMEESTERS

STAALHARD DE BESTE!

Wij werken al ruim 20 jaar hard om dit te verwezelijken. Dat doen wij vanuit onze bedrijfs-hal in Lunteren én op locatie.

Wij leveren en monteren allerhande staalconstructies en beplating. Van complete bedrijfshallen, tot de staalconstructie voor jouw huis, aanbouw of nieuwe schuur. Maar we fabriceren ook alles op het gebied van trappen en hekwerken, cortenstalen objecten en alles op het gebied van RVS. Dit laatste voor bijvoorbeeld de trucksector, industrie of ook gewoon bij jou thuis.

Al deze projecten worden gerealiseerd door een middelgroot team. Dit heeft als voordeel dat je altijd persoonlijk contact hebt met de collega's tijdens de opdracht en realisatie ervan. De planning en de tekeningen werken we, samen met jou, in eigen huis uit. Tot slot staan we garant voor persoonlijke zorg en transparantie gedurende het hele project.

Om dit alles naar onze standaard te kunnen blijven realiseren hebben wij dringend behoefte aan een **ervaren lasser** (in een **goed gemotiveerde leerling-lasser** willen we ook graag investeren)

Voor het montagewerk, in de breedste zin van het woord, op locatie hebben we per direct plaats voor een **stoere staalbouwer die zelfstandig kan werken en iemand met inzicht, precisie en improvisatietalent.**

We bieden je een prettig salaris, een moderne werkomgeving met fijne collega's een goede beloning voor extra inzet van jouw kant.

Heb je interesse in wat we voor jou kunnen doen, of wil je solliciteren? Bel ons dan snel op **0318-589428** en vraag naar **Jan**, mail naar **info@dikkenberg-staalmeesters.nl** of loop gewoon bij ons binnen op de **Goorsteeg 15a in Lunteren**.

DIKKENBERG
STAALMEESTERS

Goorsteeg 15a, 6741 TB Lunteren
T. 0318 589 428 | M. 06 2624 6856
www.dikkenberg-staalmeesters.nl

MOREE GELDERBLOM ADVOCATEN

- SINDS 1977 -

**Betrokken specialisten
Tot uw dienst!**

Heemraadssingel 157, 3022 CE Rotterdam
T 010 - 477 67 77, www.mglaw.nl

COLOFON

REDACTIE

E debanier@sgp.nl

drs. D. van Meeuwen en
drs. J.W. van Berkum

(hoofdredactie),

J.S. van der Ree Doolaard

(eindredacteur),

M. de Bruyne, mw. W. de Jong
en drs. J.A. Schippers

PARTIJBUREAU

Dinkel 7, 3068 HB Rotterdam

E info@sgp.nl

T 010 - 720 07 70

Telefonische bereikbaarheid:

maandag t/m vrijdag,

9.00 - 16.30 uur

DIRECTEUR PARTIJBUREAU

drs. J.W. van Berkum

E jwvanberkum@sgp.nl

AFDELING COMMUNICATIE

T 010 - 720 07 75

E voorlichting@sgp.nl

BESTUURDERSVERENIGING

E bsv@sgp.nl

WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT

T 010 - 720 07 85

E wi@sgp.nl

SGP-JONGEREN

T 010 - 720 07 80

E beleidscoordinator@sgpj.nl

EERSTE KAMER

Binnenhof 22, 2513 AA Den Haag

T 070 - 312 92 00

E sgp@eerstekamer.nl

TWEDE KAMER

Postbus 20018, 2500 EA Den Haag

T 070 - 318 30 45

E sgp@tweedekamer.nl

EUROPEES PARLEMENT

E bert-jan.ruissen@europarl.europa.eu

europa.eu

I eurofractie.sgp.nl

SGP INTERNATIONAAL

E internationaal@sgp.nl

FINANCIËLE ADMINISTRATIE

E finadmin@sgp.nl

LEDENADMINISTRATIE

E administratie@sgp.nl

Opzegging van lidmaatschap of
abonnement dient schriftelijk te
geschieden voor 1 december.

VORMGEVING

De Groot - grootsgedrukt.nl

I grootsgedrukt.nl

ADVERTEREN

Voor advertentiemogelijkheden
en tarieven kunt u contact opnemen
met Treffend & Co.

E werner@treffendenco.nl

Doornenkroon

Onder alle kronen in deze wereld neemt de
doornenkroon een bijzondere plaats in.

Op zich spreekt een kroon tot de
verbeelding. De vorsten van deze wereld
tonen daarmee hun waardigheid. Het
benadrukt hun respectabele positie, niet
alleen voor hun eigen onderdanen. Maar
wie waardeert een doornenkroon?

Het is de vraag hoeveel mensen weet
hebben van de doornenkroon. Het zullen
voornamelijk mensen zijn die kennis
hebben van de Bijbel. In de christelijke
traditie neemt de lijdensgeschiedenis
van de Heere Jezus immers een
belangrijke plaats in. Hij droeg Zijn kruis
en is daaraan gestorven. Als iemand
daarmee niet bekend is, zal hij ook de
doornenkroon moeilijk kunnen plaatsen.

ZEGGINGSKRACHT

Heeft de doornenkroon nog zeggings-
kracht? Aan symbolen kun je betekenis
geven. In onze samenleving verliezen
christelijke symbolen hun functionaliteit.
Maar de doornenkroon is niet slechts
een symbool uit vroeger tijden. Zoals
doornen bestaan, zo is er wrevel van
mensen onderling en tegen God. Zoals
doornen bezeren, zo trekt het verlaten
van God zijn pijnlijke sporen in het leven.
Zo realistisch is de doornenkroon.

WEERSTAND

Laten we eerlijk zijn. De doornenkroon is
allesbehalve aantrekkelijk. Hij roept
weerstand op. Wie wil de oorzaak onder
ogen zien van alle doornen en distels die
het leven ons brengt? Wie aanvaardt
deze pijn? Juist wie bekend is met de
doornenkroon, staat hier beschaamd.
Christenen zijn niet de mensen van de
betere soort. De ware christen weet wat

het is om voor God alle waardigheid te
verliezen. Waardigheid, dat is nu juist de
onderscheidingskracht van een kroon.
Zo eren wij de koning. Zijn waardigheid
straalt af op allen die politiek of ambtelijk
dienstbaar zijn. Rechtvaardigheid is
nastrevenwaardig. We zijn dankbaar
voor allen die zich inzetten voor vrede en
veiligheid. Hoe intens de politieke
problematiek ook kan zijn, het blijft een
vervaardiging om je ervoor in te zetten.

WAARDIGHEID

Als het over waardigheid gaat, is de
doornenkroon omgeven met de grootst
mogelijke tegenstrijdigheid. Toen Jezus
ermee werd gekroond, hadden Zijn
onderdanen Hem uit ergernis verlaten.
Voor hun pijnlijke schuld gaf Hij Zich
over. Onrecht en smaad wilde Hij dragen.
Zo voldeed Hij de schuld bij God. Bij Hem
verwierf Jezus vrede en goedheid voor
mensen. Daarin was Hij niet op vrienden
maar op vijanden gericht. In Zijn
vernedering ligt Zijn hoogheid, in Zijn
schande Zijn eer. De doornenkroon is
van onschatbare waarde, juist vanwege
Degene Die hem droeg. Hoe staat u
tegenover de doornenkroon? ◀

DS. G.W.S. MULDER
vicevoorzitter

Jubileumcongres

50 jaar WI-SGP

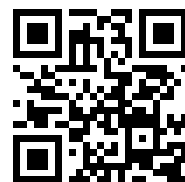
Het Wetenschappelijk Instituut voor de SGP viert zijn 50-jarig bestaan met het jubileumcongres 'Vechten om voorrang? Over de verhouding tussen geloof, wetenschap en politiek', Deo volente zaterdag 20 april 2024 in Soesterberg.

Met bijdragen van:

- mr. drs. B.D. Hengstmengel
- ir. C. Stoffer
- prof. dr. W. van Vlastuin
- mr. D. Alblas
- mw. drs. E. van Hoek-Burgerhart
- mw. Y. Koopman-Snep
- dr. B.J. Spruyt
- prof. dr. ir. W. de Vries

Tijd: 10.00u tot plm. 15.30u

Voor meer informatie en aanmelding (graag vóór 10 april) gaat u naar wi.sgp.nl/jubileum. Geen internet? Bel dan 010 7200 785.

Info & aanmelden

